

ការិយាល័យស្បៀងស្រូវ និងសិក្សាស្រាវជ្រាវ
ខេត្តស្វាយរៀង

ដំណាំស្រែក

នាព័

សារៈសំខាន់របស់ស្រូវកាណាគចំពោះសុខភាព

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
ខេត្តស្ទឹងត្រែង

🍉 សំបូរដោយជាតិសរសៃនិងប្រូតេអ៊ីន

🍉 សំបូរដោយ វីតាមីន និងជាតិដែក

🍉 ផ្ទុកនៅសារធាតុអង់ទីអ៊ីកស៊ីន

🍉 ជួយសម្រួលការរំលាយអាហារ

🍉 ប្រឆាំងនឹងជំងឺទឹកនោមផ្អែម

🍉 ជម្រុញប្រព័ន្ធភាពស៊ាំ

🍉 ការពារបេះដូង

🍉 រក្សាសំណើមស្បែក

លក្ខណៈទូទៅរបស់ស្រូបកាណាគ

- គ្រួសារ៖ Cactaceae
- ឈ្មោះវិទ្យសាស្ត្រ៖ Hylocereus spp
- ដើមកំណើត៖ ភាគកណ្តាលនៃអាមេរិចខាងជើង
- អាកាសធាតុ៖ ត្រូពិច និងស៊ុបត្រូពិច

លក្ខខណ្ឌសំខាន់របស់ស្រូបកាណាគ

- មិនសូវរើសដី ដីមិនដក់ទឹក និងដោះទឹកបានល្អ
- សីតុណ្ហភាពជាមធ្យម ២៨°C (២០-៣០)
- កម្ពស់ទឹកភ្លៀង ៦៥០-១២០០មម
- ត្រូវការពន្លឺ

ពូជស្រកានាគ

ការិយាល័យអន្តរាស្រ្តសាស្ត្រ និងផលិតផលកសិកម្ម
ខេត្តស្រុចម្ប៉ែ

មានច្រើនប្រភេទពូជ

Orange សំបកក្រហមសាច់ក្រហម(តែវ៉ាន់)

Orange សំបកក្រហមសាច់ស

Orange សំបកលឿងសាច់ស

ការជ្រើសរើសពូជ

- ជ្រើសរើសដើម ណាដែលថ្លោសល្អ ស្រឡូនល្អ
- មិនយកដើមដែលខ្លីពេកឬចាស់
- ដើមមិនមានជំងឺ សុខភាពល្អ
- ដាំឱ្យបាន ២-៣ពូជក្នុងចំការ ដើម្បីធានាការមិនជាន់ពូជពេលដំណើរលំអង់

អង់

ការរៀបចំដី

ការិយាល័យក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
ខេត្តស្រះចន់

មុនពេលដាំយើងភ្នំ២ទៅ៣ដងដើម្បីឲ្យដីផុសបានល្អ និងការពារកុំឲ្យមានដុះស្មៅ។

- ភ្នំលើកទី១ដើម្បីកំចាត់ស្មៅដោយមុនភ្នំយើងបាញ់ថ្នាំកំចាត់ស្មៅ ហើយទុករយៈពេល៣ទៅ៧ថ្ងៃ។
- ភ្នំលើកទី២ហើយរាស់អោយរាបស្មើតែម្តង
- កាប់រណ្តៅ ឬ ខ្នង ទំហំ៤០សម ៤ជ្រុង ជំរៅ៥០សម

ការរៀបចំជន្លង់ស្រកានាគ

ការិយាល័យកម្រិតសាស្ត្រ និងផលិតផលកសិកម្ម
រាជធានីភ្នំពេញ

ការជ្រើសរើសជន្លង

- រឹងមាំល្អ ធានាថាប្រើបានយូរ
- ជន្លង់ពីច្នៃ ឈើក្រកក់ និងជន្លង់ឡើងដើមឈើ(តាមផ្ទះ)
- ភ្ជាប់សំបកម៉ូតូចាស់ៗ ឬខ្លែងជើង នៅចុងបង្គោលខាងលើដើម្បីឱ្យទងស្រកានាគវារគងពីលើ
- មានកំពស់ ១.៥-២.៥ម
- ចន្លោះពីជន្លង់ ១ទៅ១ = ១.៥-៣.៥ម

ការបំបែកពូជ

ការិយាល័យអរូបសាស្ត្រ និងផលិតផលកសិកម្ម
ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ស្រែកាណាតអាចពង្រីកពូជតាមរយៈសរីរាង្គបន្តពូជ(គ្រាប់)និងលូតលាស(ដើម)
ការពង្រីកពូជតាមគ្រាប់ប្រើរយៈពេលយូរ។ ការបន្តពូជតាមមែក

- ប្រវែង៣ទៅ៤សម និងសម្រួចជើងមុននឹងដាំ
- យកកំណាត់ពូជដែលនៅជិតគល់
- ទុកបន្ទុកក្នុងម្លប់រយៈពេល ៧ថ្ងៃមុនពេលដាំ

ជ្រូសរើសកំណាត់ពូជណា
ដែលសំបូរដោយឫស

ការដាំដុះ

ការិយាល័យកម្មវិធីសាស្ត្រ និងផលិតផលកសិកម្ម
ខេត្តស្រះចក

- ពេលវេលាដាំដុះ នៅដើមរដូវវស្សា និងចុងរដូវវស្សា
- កាប់រណ្តៅ ៣ជ្រុងជុំវិញបង្គោលគ្រាក់ រួចដាក់ជីលាមកគោជាមួយថ្នាំផ្សិត ទ្រីកូដីម៉ា (Trichoderma) រួចដាំជម្រៅ ១០-២០សម
- មួយជង្គង់យើងអាចដាំ ២-៣ដើម
- ស្បែកគ្រប់ពីលើ (ចុងរដូវវស្សា)
- គ្រប់គល់ជាមួយចំបើង កាកសំណល់ផ្សេងៗ
- កាយក្រវ៉ាតជុំវិញចំការ ដើម្បីរំដោះទឹក(ដើមរដូវវស្សា)

ការថែទាំ

ការិយាល័យអរូបសាស្ត្រ និងផលិតផលកសិកម្ម

វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវជាតិកសិកម្ម

- បន្ទាប់ពីដាំរួច ត្រូវចងផ្កាបដើមទៅនឹងបង្គោលគ្រាក់ ៣ ទៅ ៤ កន្លែង ដើម្បីកុំឱ្យវា ដួល និងឆាប់ចាប់ ឬសជាប់ទៅនឹងបង្គោល។

ការកាត់មែក

ពេលវេលា

- ក្រោយប្រមូលផលផ្លែ
- ពេលលូតលាស់មែកថ្មី

សំភារៈ

បច្ចេកទេសកាត់តែង

- ទម្រង់ដូចឆត្រ(តុល្យភាពមែកគ្រប់ជុំ)
- មែកឆ្លាក់ចុះនៅក្រោម
- មែកតូចៗនិងវែងៗ
- មែកឱ្យផ្លែហើយ(កាត់ធ្វើពូជ)
- ខ្លែងដែលមានជំងឺ

ប្រុងប្រយ័ត្នកាត់មែកដែលឱ្យផលនៅឆ្នាំបន្ត ⚠

ការថែទាំ

ការិយាល័យអរូបសាស្ត្រ និងផលិតផលកសិកម្ម
ខេត្តស្រះចក់

- ពិនិត្យមើលចុងជង្គង់ ឱ្យស្មើរល្អ កុំឱ្យធ្លាក់ម្ខាង
- ការគ្រប់គ្រងស្មៅ៖ ម៉ាស៊ីនកាត់ស្មៅ ជ្រោយដីពូនគល់
- អាចប្រើអំពូលភ្លើងជំនួយពេលយប់ដើម្បីបំពេញតម្រូវការ
- ស្រោចស្រព ពេលគ្មានភ្លៀង រាំងស្ងួត

ការប្រើប្រាស់លើដំណាំស្រកាត

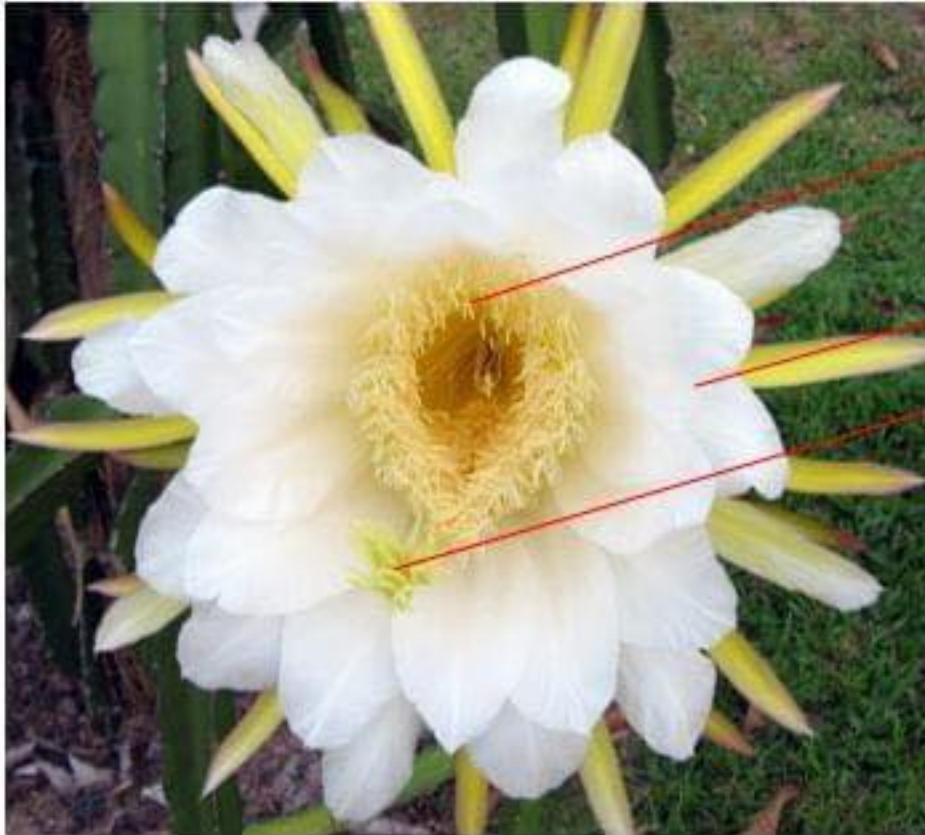
ឧទាហរណ៍ ប្រើប្រាស់ដីធម្មជាតិ + Trichoderma = ៥គ.ក្រក្នុង១គុម្ព រៀងរាល់៣ខែម្តង

ឧទាហរណ៍ សូមកុំដាក់ជីគីមី NPK លើសពី ១៥០ក្រាម ក្នុង១ដើម

ការងារថែទាំដំណើរលំអង់

ការិយាល័យអរូបសាស្ត្រ និងផលិតផលកសិកម្ម
រដ្ឋសុខភាព

ផ្លែកំលាំង

ស្រទាប់ផ្កាពណ៌ស

ស្លឹកម៉ា(ផ្កាញី)

ផ្កាញីមានកំពស់ខ្ពស់ជាងផ្កាឈ្មោល
រីកពេលរាត្រី មានក្លិនក្រអូប ទាក់ទាញ

ប្រើជក់ទន់លើយដើម្បីអន្តរាគមន៍ជួយដល់
ដំណើរលំអង់
ប្រមូលលំអង់ពីដើមដទៃ ដើម្បីធានាទំហំផ្លែ
អនុវត្តពេលព្រឹកឬល្ងាចមុនពេលផ្កាបិទ

ការប្រមូលផល

- រយៈពេលទុំ ៣៥-៤៥ថ្ងៃក្រោយពេលចេញផ្កា
- សំគាល់ភាពទុំ៖ ដល់អាយុ ភាពរលោង ពណ៌ផ្លែ ប្រហោង

ប្រលោង

ដើមដែលកាត់ផ្លែហើយ

របៀបកាត់ត្រឹមត្រូវ ត្រូវទុក
ចុងមេកបន្តិចដើម្បីចិញ្ចឹម
ផ្លែ រក្សាផ្លែឱ្យស្រស់បានយូរ

ជំងឺសំខាន់ៗលើដំណាំស្រូវកានាគ

ការិយាល័យកម្មវិធីសាស្ត្រ និងផលិតផលកសិកម្ម
ខេត្តស្ទឹងត្រែង

- ជំងឺដំបៅដើម (Stem canker) បង្កឡើងដោយផ្សិត *Neoscytalidium dimidiatum*
- ជំងឺអង់ស្តាក់ណូស (Anthracnose) បង្កឡើងដោយផ្សិត *Colletotrichum gloesporoides*

“ការពារប្រសើរជាងព្យាបាល”

ជំងឺដំបៅដើម (Stem Canker)

ការិយាល័យកម្រិតជាតិ ដើម្បីជំនួយដល់កសិករ
ទេសស្រុក

- ជាជំងឺកើតឡើងធ្ងន់ធ្ងរលើដំណាំដំណាំស្រែកានាគ
- ច្រើនកើតមានលើដើមស្រែកានាគខ្លីនិង ផ្លែ (marketable)

លក្ខខណ្ឌ

- ❖ បង្កឡើងដោយជំងឺផ្សិត
- ❖ សំណើមនិងសន្សើម
- ❖ សីតុណ្ហភាព ២០-៣៥°C
- ❖ ដំណាក់កាលភ្លៀងបាចសាចប៉ះកោសិកា ខ្យល់ កំណាត់ពូជ

មានស្នាមសំលាក់ពណ៌ក្រហមជារង្វង់មូលៗ

1

ឡើងកន្ទួល ពណ៌រាងក្រហម ប្រផេះ

2

ឡើងក្រមុំដុំៗពិតជុំវិញ

ការិយាល័យអេកូឡូស៊ី និងជំងឺដំណាំកសិកម្ម

3

4

លេចឡើងពណ៌លឿងជុំវិញដំបៅ

5

ដំបៅរីករាលដាលធំ

6

ផ្នែកដែលរងការបំផ្លាញរលួយ បាក់ចុះមកក្រោម

រោគសញ្ញាណនៃជំងឺ ដំបៅដើម(Stem Canker)

ការគ្រប់គ្រង

ការិយាល័យកម្មវិធីសាស្ត្រ និងសេវាព័ត៌មានកសិកម្ម
ខេត្តស្ទឹងត្រែង

- អនាម័យចម្ការ គំរេចចោលនូវប្រភពមេរោគក្នុងចំការ ពូជស្អាតគ្មាន ជាប់មេរោគ ប្រមូលចោលនូវកាកសំណល់
- តាក់តែងមែកដែលមានជំងឺ
- ថ្នាំផ្សិតការពារ Mancozeb និង Copper ការពារមេរោគលើផ្លែដើម មុនពេលចូលក្នុងកោសិកា
- ថ្នាំជម្រាបព្យាបាល Difenoconazole និង azoxystrobin
- Bordeaux ឆ្លាស់និង Streptomycine sulphate
- Bordeaux
- កម្មវិធីគ្រប់គ្រងចម្រុះ : អនាម័យ+ថ្នាំការពារផ្សិត

ជំងឺអង់ត្រាស៍ណូស (Anthracnose)

ការិយាល័យអន្តរាគមន៍ និងផលិតផលកសិកម្ម
ទេសកម្ពុជា

- កើតលើដំណាំស្រែកានាគគ្រប់ដំណាក់កាលលូតលាស់
- ជាជំងឺសំខាន់មួយដែលកើតឡើងក្រោយពេលប្រមូលផល
- អោយផ្លែឈើឆាប់ខូច (ទុកមិនបានយូរ)

លក្ខខណ្ឌ

- លូតលាស់នៅសីតុណ្ហភាពចន្លោះ ១៥-៣៦°C ល្អបំផុត ២៥°C
- ជំងឺរាតត្បាតតាមរយៈ កាកសំណល់ ដី សំណើមខ្ពស់ ទឹកភ្លៀងបាច សាចជំងឺ ខ្យល់ និងកំណាត់ពូជដែលផ្ទុកជំងឺ

រោគសញ្ញា

មែកនិងផ្កា

ការិយាល័យក្រុមការងារ និងសិក្សាស្រាវជ្រាវ
ទេត្តសុខយុទ្ធ

- លើមែក៖ មែកដែលរងការបំផ្លាញលេចចេញពណ៌លឿង និងប្រែជាពណ៌ត្នោត រលួយចេញពីខាងចុងនៃមែក(ពេលស្បែកច្រើន)
- លើផ្កា៖ កើតមានលើក្រពុំនៃផ្កាពេញវ័យ ធ្វើអោយក្រពុំផ្កាប្រែពណ៌ត្នោត និងជ្រុះផ្កា យ៉ាងលឿន

ផ្លែ

- ដំណាក់កាលប្រមូលផលនិងស្តុកទុក៖ ដំបូងលេចចេញអ៊ុចពណ៌លឿងតូច បន្ទាប់មកទៀតវិវត្តជាពណ៌ត្នោតចាស់ ស្នាមដែលបំផ្លាញមានទម្រង់ជារង្វង់។

ការគ្រប់គ្រង

ការិយាល័យកម្រិតជាតិ ដើម្បីជំនួយដល់កសិករ
ទេសស្រុក

- ❖ ជីកប្រឡាយរំលោះទឹក ជម្រៅ៣០-៤០សម
- ❖ ដាំដំណាំការពារខ្យល់ជុំវិញចម្ការ ដើម្បីធ្វើជាបាំងនៃការហើររបស់ស្បូវ
- ❖ ទុកចន្លោះក្នុងចំការ ការពារកុំអោយមែកដំណាំលូតលាស់ប៉ះគ្នា
- ❖ ជីធម្មជាតិលាយជាមួយផ្សិត Trichoderma ដាក់គល់ ឬរោយជុំវិញដំណាំដើម្បីសំលាប់មេរោគដែលជាប់នឹងកាក់សំណល់
- ❖ ប្រើថ្នាំពពួកទង់ដែន (Copper) ពេលប្រមូលដើមពូជដំបូង
- ❖ ពេលដែលមានភ្លៀង សំណើមខ្ពស់ អាចបាញ់ Copper hydroxide វាអាចកាត់បន្ថយការឆ្លងបានមួយកម្រិត តែមិនអាចព្យាបាលដើមដែលរងការបំផ្លាញទេ
- ❖ កាត់តែងមែកមានជំងឺចេញ តែត្រូវសម្អាតកន្លែងជាមួយអាកុល ឬ រោលភ្លើង បន្ទាប់មកបាញ់ថ្នាំផ្សិត Propineb, Difenoconazole